

Meester Jan Dekkers

In een vorige aflevering besprak ik Arthur Verhelst, Hoofd der School, tot 1942. Hij ging met pensioen en vertrok uit Sint Tunnis. Zijn opvolger was meester Jan Dekkers, geboren en getogen in Sint Tunnis.

Een korte levensbeschrijving vond ik in een aflevering uit 1968 van het *Katholieke Schoolblad*. Ik neem deze hieronder grotendeels over.

Katholiek Schoolblad

Groot was de verslagenheid onder zijn collega's en leerlingen toen het bericht van zijn overlijden de school bereikte. Precies acht weken daarvoor werd hij vanwege een onschuldig lijkende oogoperatie in het Radboud Ziekenhuis te Nijmegen opgenomen. Een ernstige hartattaque die hier op volgde deed de hoop op een spoedig algeheel herstel de bodem inslaan. „Meester Dekkers”, zoals men hem in St.-Anthonis kende, scheen ook hier weer bovenop te komen maar het voor ieder uiteindelijk onvermijdelijke bleek toch voor hem gekomen te zijn. Op 29 november ging Johannes Wilhelmus Maria Dekkers voorgoed van ons heen. De Scholengemeenschap Stevensbeek verloor een nimmer verzakende leraar, de dorpsgemeenschap van St.-Anthonis verloor een sociaal-voelend man, een man die vele bindingen kende met het gemeenschapsleven.

Toen hij zich ziek meldde was iedereen verbaasd, overtuigd van de ernst van de zaak. Want zo was hij, nooit verzuimde hij. Voelde hij zich ziek dan dacht hij er eenvoudig niet aan thuis te blijven, hoezeer daartoe alle reden ook aanwezig was. De grote schare onderwijskennissen die hij zich in de loop van bijna veertig jaar onderwijs had weten te verwerven, kende hem als een toegewijd persoon, een raadgever, een uitstekend redenaar en iemand met een groot gevoel voor humor. Hoe gaarne hadden allen het hem gegund nog te mogen genieten van zijn pensioen. In mei zou hij het bijltje erbij neer hebben kunnen leggen. Helaas, Hij die over alles beschikt, heeft zijn dienaar Johannes tot zich geroepen.

Na deze aankondiging van zijn overlijden volgde een korte biografie:

Johannes Dekkers werd op 25 mei 1904 in St.-Anthonis geboren. Op 1 januari 1931 kwam hij als onderwijzer in deze zelfde plaats aan de lagere jongensschool na enkele maanden in Oss gewerkt te hebben. Op 1 januari 1942 werd hij tot hoofd benoemd aan de school waar hij toen reeds elf jaar werkte. In 1959 ging hij over naar de Meisjes-Ulo eveneens in St.-Anthonis. Toen deze school in 1966 opging in de Scholengemeenschap Stevensbeek, ging ook de heer Dekkers mee om enthousiast mee te werken aan de praktische uitvoering van de Mammoetwet. Daarbij was hij sedert 1939 leraar aan de

Handelsavondschool te Boxmeer. In de periode 1928-1935 behaalde hij in een recordtijd de volgende akten: onderwijzer, hoofdakte, boekhouden, handelskennis, Frans l.o., Engels l. o. en godsdienstdiploma. De dorpsgemeenschap kende de overledene als een harde werker, een vraagbaak voor velen, een man die liever niet op de voorgrond trad. Hij was bestuurslid van het Wit-Gele Kruis en van de harmonie, lid van de parochieraad, voorzitter van het Universiteitscomité, contactpersoon voor de KRO en secretaris van de commissie tot wering van schoolverzuim.

Jan Dekkers

Jan Dekkers is, zoals hierboven vermeld, geboren in 1904 als zoon van Martinus Bernardus Dekkers (1865-1947) en Petronella Cornelissen (1866-1955). We hebben familiegegevens die teruggaan tot ongeveer 1700 en laten zien dat de familie via Vortum en Sambeek naar Sint Tunnis is gekomen. Martinus Bernardus was weer een zoon van Jan Dekkers die in 1807 trouwt met Bartolina Bardoul en zich vestigt in de prachtige boerderij in de Oude Breestraat waar later Helm Dekkers, broer van meester Jan, als laatste telg van het Dekkers geslacht heeft gewoond en die nu wordt bewoond door Harry van Heijster. Jan had nog broers en zussen: An, Helm, Hanna en Riet.

De familie heeft een lange boerentraditie maar Jan kon gaan studeren.

Waar gestudeerd?

En zoals we in de levensbeschrijving zagen kon hij goed studeren en heeft hij diverse extra aktes gehaald na de afronding van zijn opleiding tot onderwijzer.

Kort voor 1936 nam vader Martinus een belangrijk besluit. Hij liet de jonge architect Jan Bouwmans een mooi nieuw landhuis ontwerpen. Het werd gebouwd op de Boxmeerseweg, die nu Dokter Verbeecklaan heet en het had het nummer 73a. Daar ging Martinus wonen met zijn vrouw en zijn dochter Maria, de boerderij toevertrouwend aan zoon Helm. In 1940 kwam dochter Hanna met 2 kinderen daarbij, nadat haar echtgenoot Ben van de Vorle in de oorlog was gesneuveld.

Terwijl Martinus aan de Boxmeerse kant van het huis ging wonen, ging Jan na zijn trouwen aan de Sinttunnisse kant wonen. Jan trouwde op 3 augustus 1936 in Vierlingsbeek met Antonia Geertruida Gerarda Verhoeven, die Tony als roepnaam had.

Zij was geboren in 1904 in Vierlingsbeek als dochter van Joannes Verhoeven en

Maria Stevens. Zij is in 1998 overleden in Boxmeer. Het paar kreeg zes kinderen: Martien (1938), José (1940), Wil (1942), Nelly (1943), Riet (1944) en Frans (1947).

Het gezin Dekkers: op de voorgrond: Nelly, Wil en Frans; op de achtergrond: vader Jan, Martien, Riet, moeder Tony en José.

Vader Martinus overleed in 1947 en Jan werd hoofdbewoner van het huis.

De jongensschool

In 1931 gaf Jan enkele maanden les op een school lagere school in Oss maar datzelfde jaar begon hij als meester op de jongensschool achter het gemeentehuis. Arthur Verhelst was toen schoolhoofd en Jan's directe collega's waren Guus Philipse, Charles Bergholtz en Jo Thissen. Later kwam daar nog Riek Verschuren bij. Jan gaf aanvankelijk les aan de lagere klassen.

Bovenstaande foto kan men vinden in het fotoboek van Jan van Goch. Enkele namen zijn bekend. Theo Jansen, Piet Sommers, Willy Guzowski, meester Dekkers, Jan Berbers, Sjaak Willems, Tiny Peters, Wiel van Sambeek, Martien Peters? Vierde rij: Theo Vloet, Ger Tonies? Hans Jansen, Cor van Dijk, Sjaak van Sambeek, Jan Arts, Willy Christiaans, Theo Manders, Janneman van Dijk, Harrie of Martien Arntz? Richard de Groot, Martien Gerrits, Thomas Verhofstad, Jan Maassen.

In 1942 wordt hij benoemd tot het nieuwe Hoofd der School en dan geeft hij les aan de hoogste klassen. In 1959 verlaat hij de jongensschool en geeft het stokje over aan Jo Thissen.

Jan en collega's: van links naar rechts: Charles Bergholtz, Jo Thissen, Jan Dekkers en Guus Philipse.

Meisjes-ULO

Op de website van de heemkunde Stevensbeek kan men een beschrijving vinden van de ontwikkeling van de scholen aldaar en daarin wordt ook iets gezegd over de ULO waar Jan Dekkers in 1959 naar toe ging als leraar.

In 1959 kwam de Ulo van de broeders van De La Salle bij villa Boslust. Tijdens de bouw van de nieuwe Ulo werden de leerlingen tijdelijk ondergebracht in kippenhokken. Van 1963 tot 1966 was er een gymnasium in de barakken rondom Boslust, deze werd niet gesubsidieerd waardoor deze opleiding niet langer haalbaar was. In 1966 werd begonnen met een Havo en Mavo samen met de Determineer SchakelSchool, het aantal leerlingen was gegroeid tot 713. De Houtbouw kwam tot stand tussen augustus 1968 en januari 1969 toen die klaar was zaten er al 920 leerlingen op de scholengemeenschap Stevensbeek. Opvallend is dat het aantal meisjes ver in de minderheid was met een aantal van 203.

In deze ontginningsnederzetting (Stevensbeek) was lange tijd alleen maar het juvenaat / gymnasium van de paters Sacramentijnen. Daarover zegt Wikipedia het volgende:

De Congregatie van het Heilig Sacrament (Latijnse naam: Societas Sanctissimi Sacramenti, S.S.S.) – ook sacramentijnen genoemd – is een congregatie die in 1856 door de heilige Pierre-Julien Eymard (1811–1868) in Parijs werd opgericht. In 1863 werd ze door de paus goedgekeurd. De congregatie legt zich vooral toe op het apostolaat en de bevordering van het gebed voor het Allerheiligste Sacrament. In 1936 kochten de paters van de Congregatie van het Heilig Sacrament uit Brakkenstein een landgoed aan in Stevensbeek. De paters hadden in Stevensbeek onder meer een kleinseminarie. Het jongensinternaat van dit klooster heette "Eymard-Ville". In 1972 werd het internaat gesloten. In 2009 werd Eymard-Ville gesloopt op de kapel na. De middelbare school werd onderdeel van Scholengemeenschap Stevensbeek (tegenwoordig Metameer).

Er moest naast het internaat van Eymard-Ville ook een vervolgopleiding komen voor jongeren die het niveau van het gymnasium niet aankonden en daarom werd besloten een ULO op te richten. De Broeders van de Christelijke Scholen, ook wel Broeders de la Salle geheten, namen die taak op zich.

De katholieke congregatie van de Broeders van de Christelijke Scholen (Latijn: Fratres Scholarum Christianorum; afgekort: FSC), zo leren we van wikipedia, werd in 1680 opgericht door de priester Jean-Baptiste de la Salle (1651-1719) (heilig verklaard in 1900) te Reims. De congregatie houdt zich wereldwijd (maar vooral in Vlaanderen) bezig met onderwijs.

Jan Dekkers gaf op de Meisjes ULO les in de vakken Engels, Frans en Handelskennis. Jan had een brede opleiding gehad en was bevoegd om in diverse vakken les te geven. Jan heeft de fusie tot de Scholengemeenschap Stevensbeek nog meegemaakt Zijn inzet was voorbeeldig. De leerlingen konden wel eens misbruik maken van het zachtvaardige karakter van de meester. Menig Sinttunnisse leerling van de lagere jongensschool herinnert zich de, aan het eind van de schooldag, door meester Jan gedane uitspraak "Meester maak je niet zo druk, je salaris gaat toch wel

door.” Deze uitspraak was aan hem zelf gericht maar hij sprak ze met opzet zo duidelijk uit dat de hele klas ze wel moest horen.

Maatschappelijke functies

In de levensbeschrijving hierboven zien we dat Jan Dekkers vele maatschappelijke functies heeft verricht. Na het vertrek van Verhelst als secretaris en penningmeester van de harmonie trad Jan toe tot het bestuur van de harmonie als vicevoorzitter. Hij trad vaak in de schijnwerpers als een toespraak moest worden gehouden, zoals te lezen valt in het krantenbericht uit het Boxmeers Weekblad uit 1945. Dat kon hij als de beste.

Muzikale hulde. Het zilveren huwelijks feest dat Dokter Verbeek alhier Dinsdag j.l. vierde, was aanleiding tot een spontane hulde vanuit de bevolking, als blijk van waardeering voor het vele sociaal-medische werk dat hij gedurende meer dan 20 jaar in St. Anthonis en omgeving heeft verricht. De Harmonie was de muzikale tolk der bevolking, terwijl de E.A. heer Burgemeester woorden van gelukwensch sprak. Ook de schooljeugd was aanwezig die zich bij monde van den heer J. Dekkers, hoofd der school, bij de hulde aansloot.

Daarnaast was hij lid van de parochieraad en bestuurslid van het Wit-Gele Kruis. Hij werd ook voorzitter van het Universiteitscomité: dat comité probeerde geld in te zamelen voor de katholieke universiteit, die als bijzondere universiteit ondersteuning van de katholieke bevolking nodig had. Hij fungeerde als contactpersoon voor de KRO en was secretaris van de “commissie tot wering van schoolverzuim”.

Na een ernstige hartaanval en een kort ziekbed overleed Jan Dekkers op 29 november 1968.

Ik dank Martien Dekkers voor zijn hulp.

Paul Eling